

Núria Tey

Directora editorial

L'actual directora editorial de Penguin Random House acaba de rebre l'homenatge de la fira Liber. Nascuda a Barcelona el 1954, Tey ha dedicat més de

quatre dècades d'intensa feina al sector del llibre, i ha publicat autors com Ken Follett, Isabel Allende, Stephen King o Ildefonso Falcones

MANOLO GARCÍA

“Per tenir un èxit has de fracassar moltes vegades”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Pensava que a l'hora de preparar aquesta entrevista trobaria una pila d'articles sobre vostè i no ha estat així. Com és?

Em temo que encara es reconeix més els editors que es dediquen a l'alta literatura. No hi tinc res en contra... però l'etiqueta de best-seller encara és pejorativa. Per què? Jo penso que has voler vendre tants llibres com sigui possible. Si pot ser, tres milions d'exemplars! [riu] Això, esclar, no passa sempre.

Per arribar fins al present hem de remuntar-nos fins al 1977, moment en què va entrar en contacte professionalment amb el sector editorial, des de Grijalbo.

Encara estudiava Filologia Hispànica, llavors. En aquells moments tenies dues grans opcions, quan acabaves la docència: o dedicar-te a l'ensenyament o a l'edició. L'ensenyament no era per a mi, i vaig trobar una feina a mitja jornada a Grijalbo que em permetia compaginar-la amb la carrera.

Com era, Grijalbo, llavors?

Encara era una empresa familiar. Publicava, sobretot, ficció interna-

cional d'autors com Mario Puzo –la traducció castellana d'*El padrino* la va editar ell–, Irving Wallace, Jacqueline Susann. També autoajuda: Grijalbo va ser l'editorial que el va implantar al nostre mercat.

Què es manté, del sector editorial que va conèixer a finals dels 70?

La relació entre autor i editor. Encara que hagin canviat moltes coses, la complicitat hi havia de ser llavors i hi ha de ser ara.

En una entrevista amb Jorge Herbolde l'any passat em deia que “no se li pot demanar equilibri a un autor perquè va en contra de la seva naturalesa”. Hi està d'acord?

Als autors se'ls ha de fer costat, escriure és una professió molt solitària, i és normal que de vegades no se sentin segurs. Necessites algú discret que t'ajudi. O que aquest algú et faci veure que més val aparcar un tema i posar-te en un altre. La relació amb l'autor és una part de l'ofici que m'ha agradat més, perquè m'ha permès aprendre molt. Darrere de cada llibre hi ha autors molt diferents. En un dia puc haver-me trobat al matí amb Xavier Sala i Martín, a la

“**ALS AUTORS SE'LS HA DE FER COSTAT. ESCRIURE ÉS UNA PROFESIÓ MOLT SOLITÀRIA**”

tarda trucar a Isabel Allende i al vespre comentar una coberta amb l'Albert Espinosa.

El 1994 va començar una segona etapa professional a Plaza & Janés, que des de feia una dècada formava part del grup Bertelsmann. El gran projecte que li van encarregar va ser el de la creació de la divisió del llibre de butxaca.

L'objectiu era donar vida al fons editorial. La continuïtat en el format *trade* és molt difícil de mantenir. Des del 1994, a Debolsillo hem publicat 7.400 títols que estan vius. Per tirar endavant el projecte vam haver de vèncer moltes reticències dels llibreters: ens deien que el format era massa econòmic, que els llibres de butxaca estaven mal enquadernats i que les traduccions no eren bones. Es tractava de donar la volta a tot això. En comptes de guanyar espai a les prestatgeries –perquè no ens hi posaven– vam servir els llibres en expositors. Vam optar també per formats bonics...

Plaza & Janés i Grijalbo van acabar formant part del mateix grup quan el 2001 es van convertir en segells

de Random House Mondadori. El grup va créixer encara més quan Pearson va entrar en l'accionariat el 2013. Des de llavors parlem de Penguin Random House.

En una empresa com la nostra hem hagut de ser els primers en tot. En llibre electrònic fa quinze anys. Ara en audiollibre. O, durant el confinament, en trobar mecanismes per servir el client directament. En una gran editorial no pots abaixar mai la guàrdia.

Los pilares de la Tierra, de Follett, deu ser un dels llibres més venuts dels que ha editat.

És el més venut a Espanya des que es donen xifres de vendes. Sis milions d'exemplars.

Un dels projectes que des de Random House Mondadori va impulsar el 2002 va ser Rosa dels vents. Ja a Grijalbo havíem fet una col·lecció en català, que dirigia la Montserrat Roig i que es deia Plec de setze. Anys després em vaig inventar Rosa dels vents, encara que per Bertelsmann no era prioritari fer llibres en català, que vendrien un 10% del total castellà i que en molts casos requeririen pagar traduccions. Quan obres un segell el pots promocionar tant com vulguis, que fins que no tinguis un *bombazo* no et coneixerà ningú. En el nostre cas va ser la traducció de Falcones, *L'església del mar*, el 2006. Va ser el llibre de Sant Jordi més venut d'aquell any, en castellà i català.

No tots els llibres que es publiquen poden ser èxits així.

Per tenir un èxit has de fracassar moltes vegades. T'enamores de novel·les que a vegades no funcionen, però el que és important és aconseguir que els números quadrin. Fins ara he portat nou segells que publicaven un total 25 novel·lats al mes. Això són unes 250 novel·lats a l'any. Lògicament jo no em dedico a llegir tot el que publiquem: per poder fer bé una feina com la meua has d'orquestrar un equip molt bo i confiar-hi.

Ha fet 66 anys, però continua al peu del canó.

Necessito un canvi de rutina i abaixaré el ritme, però no em retiro. Estic en procés de traspass d'autors i de la meua divisió de segells, que ha tingut una facturació important, a en Juan Díaz, que porta més de vint anys a la casa.

Com s'imagina d'aquí cinc anys?

Desenvolupant la creativitat dels altres, igual que ara. Pensant idees o projectes, ja sigui des de l'editorial com vinculada a les llibreries. Un editor sempre fa coses, no es pot aturar.◆◆